

GEDENKNAALD LANDING PRINS VAN ORANJE

Nadat de toenmalige koning van Holland, Lodewijk Napoleon, in 1810 was afgetreden vanwege aanhoudende ruzie met zijn broer keizer Napoleon Bonaparte, lijfde Bonaparte ons land in bij Frankrijk. Lodewijk had namelijk allerlei modernisering en ingevoerd en geweigerd om Nederland als wingewest te gebruiken. Maar nadat Napoleon Bonaparte in 1813 bij Leipzig was verslagen, riepen de Haagse graven Van Hogendorp, Van Limburg Stirum en Van der Duyn van Maasdam per proclamatie het *Soeverein vorstendom der Verenigde Nederlanden* uit.

Vervolgens vroegen zij in een brief aan de naar Engeland uitgeweken Prins van Oranje, zoon van de laatste stadhouder Willem V, om als soeverein vorst de regering op zich te

nemen. Met Engelse hulp landde de prins op 30 november 1813 op het strand van Scheveningen. Daar wachtte, volgens een bekend schilderij uit die tijd en een historische tekening en een koperen reliëf, een grote menigte hem op. In werkelijkheid hielpen alleen Jacob Pronk en enkele door hem opgetrommelde dorpingen het gezelschap in de branding uit de sloep in een kar met drie paarden. Intussen was zoon Arie Pronk te paard naar Den Haag gegaloppeerd om Van Limburg Stirum van de geslaagde landing op de hoogte te stellen. Bij de pastorie van dominee Faassen de Heer in de Keizerstraat (nu nummer 58) stapte het gezelschap in drie rijtuigen en reed men over de Scheveningseweg naar de woning van gouverneur Van Limburg Stirum op het Lange Voorhout, op de huidige nummers 19 en 21. Volgens het verslag in de 's-Gravenhaagsche Courant werden ze omringd door een juichende menigte.

Na in Den Haag te hebben overnacht ging het gezelschap de volgende morgen door naar Amsterdam, waar de prins als koning Willem I op 2 december 1813 het koningschap aanvaardde. Op 16 maart 1815 riep hij zichzelf uit tot koning van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden en hertog van Luxemburg. De inhuldiging was op 21 september 1815 in Brussel.

Ter herinnering aan de geslaagde landing in Scheveningen werd in 1865, ruim vijftig jaar na dato, een gedenknaald opgericht naar een ontwerp van A. Roodenburg en J.M. van der Made. De natuurstenen naald staat op de boulevard aan de Zeekant bij nummer 26 en is ca. 14,5 meter hoog. Erop staat: 'Op 30 november 1813 zette Willem Frederik, 1772-1843, hier voet op Nederlandse bodem. Van 1815 tot 1840 was hij als Willem I de eerste koning der Nederlanden'. De zuil draagt verder een vergulde inscriptie naar een gedicht van Ambrosius Zublitz: 'O Dag door God bereid! O Heil door God beschoren! Uw nagedachtenis ga nooit bij ons verloren! Rigt een gedenkzuil op aan 't Scheveningsche strand. En grift daarop in goud: "God redde Nederland"'. De gedenknaald heeft de status van rijksmonument.

[Christine Sijbesma](#)

Werkgroep Stadsbeeld en Stadsgroen

stadsbeeldenstadsgroen@vriendenvandenhaag.nl

